

Wyrok z 8 lutego 2005 r., K 17/03
PROPORCJONALNE WYBORY DO RAD NIEKTÓRYCH GMIN

Rodzaj postępowania: kontrola abstrakcyjna Inicjator: Rada Miasta Poznania	Skład orzekający: 5 sędziów	Zdania odrębne: 0
--	--------------------------------	----------------------

Przedmiot kontroli	Wzorce kontroli
Zasada proporcjonalnego rozdziału mandatów w wyborach do rad gmin liczących powyżej 20 tys. mieszkańców oraz do rad miast na prawach powiatu [Ustawa z 16 lipca 1998 r. Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw: art. 98 ust. 2 pkt 1 i pkt 2, art. 100 ust. 1, art. 117 ust. 1, art. 118 ust. 1, art. 122 ust. 1, art. 123 ust. 1, art. 192 ust. 1, art. 194 ust. 1]	Upoważnienie do ustawowego określenia zasad i trybu przeprowadzania wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego [Konstytucja: art. 169 ust. 2]

Konstytucja przesądza, że wybory do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego, w tym do rad gmin, są powszechne, równe, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym (art. 169 ust. 2 zdanie pierwsze). Ustawa powinna określić zasady i tryb przeprowadzania wyborów (tamże, zdanie drugie).

W związku z nieokreśleniem na gruncie Konstytucji systemu wyborczego w wyborach samorządowych – w odróżnieniu od wyborów do Sejmu, które są proporcjonalne (art. 96 ust. 2 Konstytucji) – ustawodawca zróżnicował mechanizm rozdziału mandatów w wyborach gminnych w zależności od liczby mieszkańców danej gminy. Mianowicie, zgodnie z art. 87 w związku z art. 88 ustawy z 16 lipca 1998 r. Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, w gminach liczących do 20 tys. mieszkańców wybory przeprowadza się w oparciu o zasadę większości, zaś w gminach większych oraz w miastach na prawach powiatu – na zasadzie proporcjonalnego rozdziału mandatów.

Zdaniem inicjatora postępowania w niniejszej sprawie, tj. Rady Miasta Poznania, brak konstytucyjnego wskazania systemu wyborczego w wyborach samorządowych wyklucza możliwość wprowadzenia na poziomie ustawy zwykłej wyborów proporcjonalnych. Oznacza to, w opinii wnioskodawczyni, przekroczenie przez ustawodawcę konstytucyjnego upoważnienia do określenia zasad przeprowadzenia wyborów.

ROZSTRZYGNIĘCIE

Zaskarżona regulacja jest zgodna z art. 169 ust. 2 Konstytucji.

GŁÓWNE TEZY UZASADNIENIA

1. Cechą norm konstytucyjnych jest znaczny stopień ich ogólności i abstrakcyjności. Materialnoprawne normy konstytucyjne nie zawsze stanowią szczegółową regulację wszystkich kwestii wiążących się z danym zagadnieniem. Niekiedy bowiem normy konstytucyjne wskazują jedynie pewne ramy, których wypełnienie konkretną treścią

należy do ustawodawcy zwykłego albo do podmiotów stosujących Konstytucję. W związku z tym istnieje zasadnicza różnica między przepisami konstytucyjnymi nakazującymi uregulowanie określonych kwestii w ustawie a przepisami ustawowymi upoważniającymi do wydania aktów wykonawczych.

2. Przepis art. 169 ust. 2 zdanie pierwsze Konstytucji statuuje cztery podstawowe zasady wyborów do organów stanowiących samorządu terytorialnego: powszechności, równości, bezpośredniości oraz tajnego głosowania. Określenie zasad i trybu zgłaszania kandydatów i przeprowadzania wyborów oraz warunków ważności wyborów stanowi kompetencję ustawodawcy zwykłego (art. 169 ust. 2 zdanie drugie Konstytucji). Zasady przeliczania głosów na mandaty należą do zbioru „zasad przeprowadzania wyborów”. Nie przeczy tej tezie odmiennosc sformułowania art. 169 ust. 2 zdania drugiego („zasady przeprowadzania wyborów”) i art. 169 ust. 3 Konstytucji („zasady i tryb wyborów”). Konstytucja pozostawia ustawodawcy swobodę w wyborze systemu wyborczego na szczeblu samorządowym, zatem nie przesądza pierwszeństwa żadnego z tych systemów. Ocena trafności przyjętego rozwiązania nie mieści się zaś w gestii Trybunału Konstytucyjnego.

Przepisy Konstytucji

Art. 96. [...] 2. Wybory do Sejmu są powszechne, równe, bezpośrednie i proporcjonalne oraz odbywają się w głosowaniu tajnym.

Art. 169. [...] 2. Wybory do organów stanowiących są powszechne, równe, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym. Zasady i tryb zgłaszania kandydatów i przeprowadzania wyborów oraz warunki ważności wyborów określa ustawa.

3. Zasady i tryb wyborów oraz odwoływania organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego określa ustawa.